

Poština plačana
v gotovini

Naročnina za
celo leto 12 Din.
Posamezna šte-
v. 1.50 Din, za ino-
zemstvo 2 Din.
Naroča se pri u-
pravi v Ljubljani,
poštni predal 290

ZENSKI LIST

NEODVISEN ČASOPIS

Izhaja začetkom
vsakega meseca

Štev. 10

V Mariboru, 1. oktobra 1934

Leto XI

Sodružica Helena Zugwitz

Po težki in dolgi bolezni je bela žena 23. septembra za vedno odvedla od nas našo, od vseh, ki so jo poznali, nad vse spoštovano sobojevnico Heleno Zugwitz, predsednico jeseniške podružnice Zveze delavskih že in deklet.

Kako je bila priljubljena, je dokazal njen impozanten pogrebni sprevod. Dvem rdečim proletarskim zastavam, belooblečenim deklicam, ki so nosile šopke iz svežih rdečih cvetic in mnogim rdečim vencem je sledilo okrog 500 oseb, ki so drago nam sodružno spremili na njeni zadnji poti. Krsto z njenim truplom so nosili možje članic jeseniške podružnice Zveze d. ž. i. d., ob njej je korakalo 6 članic s svečami. Delavska pevska zbor »Enakost« z Jesenic in »Svoboda« z Javornika, sta zapela žalostinke pred odhodom iz hiše žalosti in na pokopališču. Delavska godba iz Save je tudi spremljala pogrebni sprevod.

Ob odprtem grobu se je v imenu jeseniškega delavstva poslovila od umrle sodružice tajnica jeseniške podružnice Žužek s sledečim govorom:

Draga sodružica Helena!

Vse, kar je narava rodila, vse, kar je narava ustvarila, vse, prav vse, se preraja: prihaja v življenje, raste, cvete, se razvija, se izživlja in ko se izživi, se vrača tja, od ko-

der je prišlo: k materi in v mater naravo. Da se spet znova prerodi in da spet znova da moči in osnove za nove stvaritve, za nova rojstva.

Prav tako je tudi z nami ljudmi, ki naj bi bili najpopolnejše stvari, največje umetnine narave. In prav tako je tudi s Teboj, draga naša sodružica.

Priroda Te je rodila, Ti si se razvila, si cvetela, in zdaj ko si se izživela, ob tej-le uri se vračaš spet k naši skupni materi — k prirodi za kal novega življenja in novih tvorb.

In kadar se kako bitje vrača nazaj od nas, tedaj nas vedno misel vpraša: je bilo vredno to življenje vseh onih muk, vseh onih težav, s katerimi je priroda ob rojstvu tega bitja zvezala njegov postanek? Je bilo izpolnjeno poslanstvo tega bitja na zemlji s stvarmi, ki so dale življenju na tej zvezi kak nov izraz, ki so pomagale osrečiti to življenje ali pa vsaj poskusile to storiti?

To si misli in na nje naj pri Tebi odgovorim:

Bila si proletarska hči, bila si proletarčeva žena, bila si proletarka ob rojstvu, v življenju in ob smrti. Nikdar se nisi tega svojega porekla sramovala, ne — bila si ponosna, kakor je lahko ponosen na to vsakdo, kdor se lahko prišteva med nositelje Dela, med nositelje gibanja, ki oblikuje na svetu vse, kar je razprostrla na njem mati Narava. Vedno si se s ponosom štela za članico delavskega razreda in vedno si želela biti v tem razredu ne le navadna članica, hotela si biti in bila si vedno delavna v našem pokretu, bila si borka. Borka za boljšo bodočnost delavskega razreda sploh, borka za njega osamosvojitve in svobodo, borka za dvig in napredek delavske žene še posebej. Vedno si se borila v sprednjih vrstah in lahko rečem — da ne zaman in ne brez vidnih uspehov.

Pri vsem tem pa nisi nikdar pozabila na to, da sama fizična borba ali sama besedna borba nikdar ne

dosežeta cilja, če ni poleg borbe — duha in borbe uma.

In v to je bilo usmerjeno tudi Tvoje delo. V izobrazbo, v uk in navsote delavstva sploh. In delavski ženi, ki je bila zlasti pred nekaj desetletji nekako odpravljena v stran, ki ni nikdar dobila one najpotrebnejše izobrazbe za svoje življensko delo, tej si preskrbovala znanje in pouk. Koliko predavanj, koliko protestnih večerov, koliko zdravstvenega pouka si preskrbela jeseniški proletarki, Ti, draga naša Helena. In deca? Kdo bi je ne ljubil, kdo bi se z njo ne igral, kdo bi je ne navajal na dobra pota, ki mu je svet napredek delavskega gibanja? Bila si tudi Ti med njimi, ki so mnoge večere, mnoge popoldneve prebili z deco pri učenju deklamacij, recitacij, iger, petja ni podobnegea. Vse za prosveto in vse v proseh delavstva.

Vse to si delala iz prepričanja, da s tem koristiš delavskemu razredu, da s tem koristiš socializmu, da s tem krajšaš pot k boljši bodočnosti človeštva sploh.

Zahvale nisi hotela, pa tudi ne potrebovala. Saj je bo dovolj v hvaležnih srcih onih, ki si jim nudila izobrazbo in pouk, ki si jim odpirala oči in v srčkah one dece, ki si jo zbirala v mladih dneh okrog sebe. Poslavljamo se zdaj od Tebe. Svetel spomin na Tvoje hotenje bo vedno v naših mislih, ko boš ležala in počivala tu ob svojem soprogu in delavskem borcu Antonu, ki sta obadva z roko v roki orala brazde boljši bodočnosti delavstva. In ko se bo ta bodočnost na Jesenicah rodila, nihče ne bo smel pozabiti prvih izmed oračev: Antona in Helene.

Tu sredi poljan počivaj mirno, saj je bil že čas za počitek od težkega dela in telesnega trpljenja. Me pa gremo na delo, da na temeljih, ki si jih postavila s svojim delom Ti, gradimo dalje veliko stavbo, ki bo prinesla vsemu človeštvu res lepše, srečnejše dni.

Spavaj sladko in zdravstvuj.

Spomin je Tvoje delo naše.

Pozdravljena, Helena.

Draga nam sodružica Helena, naša agilna sobojevnica! Poslavljamo

se od Tebe v imenu vseh članic Zvez d. ž. i. d. ter v imenu njenega centralnega odbora. Dasi si kot dobra mati in gospodinja imela dovoli skrbi in opravila, si vendar posvečala svojo materinsko skrb tudi svojim sotrpinkam ter jih družila in vodila v skupnem boju in delu za boljše življenje delavstva, za prijetnejše dneve delavskim ženam. — Tvoje truplo že počiva v materi zemlji, a me skoro ne moremo doumeti, da si nas Ti res zapustila.

Draga sodružica! Često bomo pogrešale Tvoje modre besede in nasvete. Vendar bomo ob spominu na njih nadaljevale Tvoje delo za osvobodjenje vseh zatiranih in izkoriščanih. V naši vztrajnosti in solidarnosti hočemo postaviti vreden spomenik Tvojemu častnemu spominu.

V slovo, draga sodružica, kličemo:

Čast Tebi in Tvojemu delu!

Enotna fronta žen vsega sveta v borbi proti vojni in fašizmu

Ženski kongres, ki se je vršil ob dvajsetletnici izbruha svetovne vojne v Parizu, je združil v enotni borbene manifestaciji žene vsega sveta proti imperijalistični vojni in fašizmu, ki jo pripravlja. Tu so bile zastopane žene vseh kontinentov, vseh ras, vseh političnih in svetovnonazorskih prepričanij. Izmed 1086 delegatk je bilo 388 meščanskih žen, 332 gospodinj, večinoma delavskih, kmetič je bilo samo 9, delavk iz obratov je bilo 350, med katerimi so bile zastopnice velikih vojnih obratov iz Francije, Anglije, Amerike, Češke in drugod. Po političnem prepričanju in svetovnem nazoru je bilo 341 zastopnic pacifističnih (mirovnih in človekoljubnih) organizacij, 132 delegatk različnih kulturnih in družabnih organizacij, 102 delegatki komitejev proti imperijalistični vojni in fašizmu. Revolucionarne strokovne organizacije so bile zastopane od več kot 100 delegatk, reformistične od 80, angleške zadruge od 27, Rdeča pomoč od 94, komite brezposelnih od 2, komunistična stranka in mladina od 94, socijaldemokratska stranka od 20, krščanska socijalna stranka od 16 delegatk, 84 pa jih je bilo neorganiziranih. Male udeležbe socijalnih demokratinj je krivo odklonilno stališče, ki ga je zavzelo vodstvo stranke proti kongresu, dasi so bile socijalne demokratke same zanj navdušene in smo prepričane, da se bodo prihodnjim protivojnim akcijam vse pridružile.

Kljub temu, da je bila večina žen, udeleženi na kongresu, doslej pasivna v vprašanju vojne in fašizma, kljub vsem križajočim se stanovskim, političnim in svetovnonazorskim stališčem pa je kongres vseskozi nosil pečat enotne fronte. Mogočo se je pokazala enodušnost v volji do aktivne borbe proti vojni in fašizmu in celo najvernejše pacifistke, ki so doslej vztrajale v pasivnosti, so uvidele, da je ta pot edino zmagovita. Zato lahko razumemo navdušenost, s katero so sprejele zbrane delegatke

govor, ki ga je govoril Henry Barbusse, slovit francoski pisatelj in neustrašeni borec proti vojni in fašizmu in ki ga tu objavljamo:

Drage sodružice! Navdušenje, s katerim me pozdravljate, me je ganilo. Verjemite mi, da znam ceniti simpatije takšnega zborovanja. Vendar mislim in upam, da gre to priznanje svetovnemu komiteju proti vojni in fašizmu. Predvčerajšnjim se je v ravno tej dvorani pod mojim predsedstvom vršilo zborovanje bivših frontnih vojakov; takrat je ena izmed delegacij vašega kongresa, najboljša izmed vas, po Gabrielli Duchene pozdravila Internacionalo bivših frontnih vojakov in Amsterdam-Pleyelsko gibanje in svečano obljubila in proglasila zvezo s tema dvema svetovnim gibanjima. Srečen sem, da ste mi danes nudile možnost, da v imenu vseh svojih tovarišev vašemu krasnemu kongresu zagotovim isto globoko in neporušljivo solidarnost.

Predvsem naj ponovim to, kar se tiče našega Amsterdam-Pleyelskega komiteja proti vojni in fašizmu. Mi smo storili samo svojo dolžnost, ko smo z vsemi svojimi silami podprli ta svetovni ženski kongres, čigar mogočnega rezultata še ne moremo predvideti in čigar inicijativa in vodstvo pripada izključno vam.

Ta kongres je zgodovinski dogodek, čigar pomena ne smemo prezreti. To je velik začetek velike stvari. Mogočne perspektive se vam odpirajo, kajti prvokrat so se vzdignile takšne množice žen k pozitivnemu boju, da izpodkopljejo korenine vojni in fašizmu in da se bore za končni cilj, za geslo, ki je napisano nad to tribuno: za popolno osvoboditev žen!

Tu gre predvsem za vprašanje enotne fronte Amsterdam-Pleyelski komite, ustanovitelj in organ enotne fronte vseh delovnih ljudi v svetu, sklepa zvezo za vami, ustanoviteljicami entone fronte žen vsega sveta. V tem smislu spremlja Amsterdam-

Pleyelski komite delo vašega kongresa in v tem smislu bo tudi delal skupaj z ono stalno organizacijo, ki bo nedvomno izšla iz vašega mogočnega zborovanja. To se pravi v smislu neprestanega, delavnega in plodnega skupnega dela. Ne moreta namreč obstojati dve svetovni enotni fronti, ki se borita za isti cilj, pa sta ločeni po spolu. In če pravimo: Vsi delavci mislimo s tem vse delavce in delavke.

Moja želja je, da enotno fronto žen tako trdno in vseobsežno združite, kot je le možno in da so v nje zedinjene vse smeri. Moja želja je, da bi bili vaši svečani sklepi sprejeti ne samo od velike večine, temveč od vseh delegatk svetovnega kongresa brez izjeme. Radi tega se obračam predvsem na one, ki so na podlagi verskega prepričanja, svoje vzgoje ali samo svojih čustev zagovornice le mirne rešitve in pasivnega odpora in ki odklanjajo metode odločnejše akcije. Pravim jim: ni je mirne rešitve v vprašanih vojne in fašizma. Ne smemo se ustrašiti radikalnih rešitev! Ne smemo se ustrašiti besede socijalizem! Ne smemo se ustrašiti besede revolucionaren! Treba je priznati, da je svet danes razdeljen v dve veliki struji, v dve veliki človeški skupini: v ene, ki hočejo, da se stvari spremene, v druge, ki hočejo, da ostane vse pri starem. Pristaši takozvanih humanih metod, pristaši »zlate srede«, to je oni, ki hočejo izpremeniti samo videz stvari, ne morejo več vplivati na boj ali pa morajo v tem boju stati na strani onih, ki obstoječe razmere z vsemi močmi ščitijo.

Vsem postaja jasno: Možno je prvič vojske preperečiti in poteptati fašizem samo s temeljno izpremembo današnje družabne strukture in možno je drugič doseči ta cilj s skupno in organizirano akcijo, ki mora biti energična in udarna ofenziva in nikaka pasivna obramba.

Prav zato je danes socijalističen, revolucionaren govor edini izraz logike, reda, znanja in etike, prav zato kaže on edino pot do zmage.

Javno zborovanje žen v Ljubljani

V sredo, 19. septembra se je vršilo v Ljubljani žensko zborovanje, ki so ga priredile združene ženske organizacije. Sklenilo se je to zborovanje v protest proti zapostavljanju žensk v priznanju najprimitivnejših človeških pravic, ki jih ženska kot delavka-producentka narodnogospodarskih vrednot in kot mati-roditeljica in odgojiteljica bodočih državljanov-delavstva, v polni meri zasluži.

Najnaravnejša človeška pravica terja enakopravnost vseh ljudi do izobrazbe, t. j. v šolanju in udeležbi na vseh kulturnih pridobitvah in do dostojnega plačila za storjeno delo. Toda žal, smo ženske vkljub nešte- tim dokazom, da smo enako zmog- ne v vseh ozirih in pri vsakem opravi- lju, še vedno zapostavljene in sma- trane kot človeštvo druge, manj- vredne, manjkoristne vrste.

Pravilno je povdaril g. dr. Lončar na tem zborovanju, ko je referiral o zapostavljanju ženske na področju šolstva, da se dobe »butci« moški in »butci« ženske. Ni treba posebej povdarjati, da nas je narava obdarila ali obremenila sorazmerno vse enako z dobrimi in slabimi lastnostmi. Tudi je dovolj moških kakor tudi žensk, ki so v svoji malomarnosti zakopali svoje talente ali s pridnost- jo jih podvojili ali podesetorili. Zato nima nihče pravice, koga zapostav- ljati.

Av gust Bebel pravi v svoji knjigi »Žena in socializem«: »Nobena raz- lika ni upravičena, kakor samo ona, ki jo je ustvarila narava v raznoliko- sti bitja, za dosego naravnega smot- ra. Teh naravnih meja pa noben spol ne bo prekoračil, ker bi s tem uničil svoj naravni smoter.«

Proti vsestranskemu zapostavljan- ju najodločneje protestiramo in bo- mo protestirale. Upravičene smo do tega protesta, ker velika večina žensk, delavske žene pa prav vse, nosimo vedno najtežje breme vsa- kokratnih gospodarskih in socialnih razmer.

Tudi breme sedanje gospodarske krize, katero je ustvaril kapitalizem s svojim nenasitnim profitarstvom, mora prenašati samo proletarijat vseh kategorij, tako umski kakor ročni delavec oz. delavka. A pod tem bremenom mora najbolj trpeti žen-

ska, ker je njena dolžnost po družbi in njeni naravi, da skrbi za obstoj in delazmožnost svojih odraslih rod- binskih članov in odgojo doraščajo- čih otrok.

Prav malo je danes tako srečnih mater, delavskih žen, da bi z zasluž- kom svojih mož mogle nuditi svojim rodbinam najnujnejše za zdrav in za- dovoljen obstoj in razvoj. Prav mno- ge so prisiljene, da si poiščejo že sa- me skromen zaslužek izven okvira svojih rodbinskih dolžnosti. Bodisi v industriji, prometu, obrti ali pa vsaj v tujih gospodinjstvih.

Prav malo je tudi žensk, ki bi mezdo za svoje delo same použile, marveč jo delijo s svojimi sorodniki.

Vse te ženske oddajamo svoj de- lež družbi kot producentke, vse pla- čujemo s svojim delom tudi enak pri- spevek socialnim ustanovam.

Delo nekvalificiranih delavk je v industriji in povsod enakovredno in potrebno kakor delo nekvalificirane- ga moškega.

Zastareli predsodki o manjvred- nosti ženske, ki vladajo dandanes tudi še med delavstvom samim in to žal celo tam, kjer bi najmanj smeli, dopuščajo, da kapitalizem žensko še bolj izkorišča kakor moškega ter ji njeno delo še sramotneje plačuje ka- kor moškemu. Moški pa, omamljeni po gori omenjenih predsodkih, kakor kaže, se niti ne zavedajo, da s tem kapitalizem dvojno izkorišča njih same.

Skrajni čas je že, da k temu pro- blemu socialistično delavstvo jasno in odločno spregovori.

Priliko zato imamo prav sedaj, ko razpravljamo o osnutku pravilni- ka za uzakonitev eksistenčnega mi- nimuma.

Ob tej priliki terjajmo soglasno: Enako plačilo za enako delo, brez razlike na spol.

ga rodbinskega člana na 585 Din me- sečno, kar bi pa dopuščalo zelo skromno in borno životarenje. Ra- zume se tudi, da bi ob tem minimumu higijenski nasveti Protituberkulozne lige ne mogli priti do polnega upo- števanja in tudi ne nauki in priredit- ve kulturnih ustanov.

Zavračamo ta pravilnik tudi, ker ne ovažuje socialističnega načela o enakopravnosti obeh spolov ter loči mezdne kategorije po starosti in spolu. Ugotovile smo tudi, da dopu- šča osnutek tega pravilnika za 4 do 13 Din dnevno večje izkoriščanje ženske, kakor moškega. Ker skoro vsaka ženska s svojim zaslužkom po- maga vzdrževati svojo rodbino, po- meni to izgubo po 4 Din dnevno: 1 kg kruha, ali 2 litra mleka, ali pol kg mesa, ali za 2—3 dni skromne zabele. Mesečno 104 Din, to je skrom- na obleka ali par čevljev. To bi bil efekt samo najnižje diference.

Tudi ne najdemo upravičeno do- ločitev mezde po starosti, ker je sto- ritev individualnega značaja ne glede na starost delavca.

Dejstvo, da nekatera podjetja pla- čujejo danes tudi samo po 50 do 90 par na uro, pa terja kazenski para- graf, ki naj bi spadal v kompetenco državnega pravdnika.

Ne smelo bi pa to dejstvo upravi- čevati predlog povprečnega eksis- tenčnega minimuma, ki ne bi dopu- ščal kritja niti polovice življenskih potrebščin, do katerih je vsak civili- ziran deloven človek popolnoma u- pravičen.

Tudi se ne smemo poniževati do stopnje onih robotarjev v **prokleti brezpotrebosti**, marveč smo dolžni dvigniti jih v človeka dostojno živ- ljenje. Š. B.

Prijatelji vojne in nasprotniki miru

Da je vedno ščuval in da še da- nes mednarodni kapital ščuje pod raznimi pretvezami na vojno in da so se vsa klanja med narodi vedno vršila v imperijalistične namene ne- katerih močotcev, je danes že vsa- komur znano. Znano nam je tudi, da so se vedno našli ljudje, ki so bili na uslugo tem mednarodnim zločin- cem ter izrekli svoj blagoslov orož- ju za bratomorno klanje in dajali voj- ščakom yesoljno odvezo.

Vendar bi bili mislili, da je gorje, ki ga je povzročila zadnja svetovna vojna, pretresla vest in čustva teh zvestih služabnikov mednarodnega kapitala ter jih navdalo z miroljub- nostjo in trdno voljo vse svoje sile vporabiti v to, da bi se svakršna voj- na za vedno preprečila. Toda žal mo- tili smo se.

Prizadevanju francoske diploma- cije je uspelo vključiti Sovjetsko Ru-

K osnutku pravilnika za uzakonitev naj- nižjih mezd

Iz razlogov, ki so navedeni v predhodnem članku, se je odbor Zve- ze delavskih žen in deklet smatral dolžan in upravičen proučiti osnutek pravilnika za uzakonitev eksistenč- nega minimuma, ki ga je dala Delav- ska zbornica v Ljubljani v proučitev.

Pozdravljamo in terjamo uzako- nitev najnižjih mezd. Toda uzako- njena najnižja mezda mora biti vsaj tolika, da bo vsakomur omogočila kritje najnujnejših življenskih potreb- ščin.

Da je Zveza delavskih žen in de- klet prva započela polemiko o tem osnutku, je vzrok v tem, da je bilo to najaktualnejše vprašanje ob času redne širše seje Zveze delavskih žen in deklet.

Zveza ima po svojih pravilih na-

logo skrbeti za napredek delavskih žen in rodbin.

Delavske žene smo tudi upravi- čene in dolžne do te polemike, ker ravno žena nosi najtežje bremene vsakokratnih mezdnih razmer.

Delavske žene zavračamo uzako- nitev eksistenčnega minimuma, ki ga določi osnutek tozadevnega pravil- nika, ker ta ne temelji na indeksu današnjih cen za najnujnejše življen- ske potrebščine, niti na našem civili- ziranem in kulturnem stanju. Ra- čunale smo in ugotovile, da znaša današnji najmanjši eksistenčni mi- nimum 780 Din, to je 30 Din dnevno za 1 osebo. Šele prejemki treh oseb skupaj bi omogočili prehrano štrte osebe v skupnem gospodinjstvu. Ra- zume se, da bi padel minimum vsake-

sijo v Društvo narodov. Ves svet priznava, da je to velik in važen korak na poti k mednarodnemu pomirjenju. Znano je tudi vsem, ki se količkaj zanimajo za mednarodni politični položaj, da Sovjetska Rusija želi miru in se tudi trudi ohraniti ga. Vstopa Rusije v Društvo narodov se tudi vsi ki iskreno žele bratstvo med narodi, radujejo, ker vidijo v tem eno važno jamstvo več, da se bodo narodom vroče želje po miru in zboljšanju socialnih razmer morda vendarle izpolnile.

Kaže pa, da gospodom okoli »Slovenca« ta velik napredek Društva narodov ne ugaja. Kakor se je leta 1920 »Slovenčev« bratec »Večerni list« laskal Sovjetom in jih hvalisal (seveda je hotel s tem napeljati vodo na svoj mlin), tako ne more sedaj »Slovenec« priti do sape zaradi neprestanega zabavljanja čez Rusijo

in njen sprejem v Društvo narodov. Zlasti se mu smilijo Ukrajinci, ki baje toliko trpe pod Sovjeti, kot manjšinski narod. Mnogo ve »Slovenec« tudi povedati o zatiranju verstva v Rusiji.

Svetovale bi mu, da bi se raje potrudil pri rimskih cerkvenih velikaših, da bi zastavil svoj vpliv v prilog slovenskih manjšin v fašistični Italiji in klerofašistični Avstriji. Ko bodo v teh državah, kjer imajo »Slovenčevi« prijatelji mogočno besedo, vse stvari v redu, potem bo pa lahko se drugod pospravljali. Pobratena s Sovjeti in Društva narodov naj se pa veseli, kakor se bomo veselili mi, kadar bodo osvobojeni oni, ki ječe v avstrijskih koncentracijskih taboriščih in ječah ter v ječah drugih fašizmov, kakor tudi na Liparskih otokih. Torej gospodje, zastavite svoj vpliv tam, kjer bi ga morali!

— — —

Poziv gospodinjskim pomočnicam

Minevajo solnčne nedelje, bliža se zima z blatnimi cestami in mrzlimi vetrovi in padavinami. Tudi letošnjo zimo, kakor doslej, namerava organizacija hišnih poslov v Ljubljani prirediti tečaj nemščine, zborovo petje, pa kakšno dramatično predstavo in predavanja, po možnosti tudi kuharski tečaj.

Vpisovanje za te tečaje bo vsako nedeljo od 3. do 4. ure v pisarni Strokovne komisije, Miklošičeva cesta 22. I. nadstropje.

Priglasite se kmalu in privedite s seboj svoje znanke, da se bo moglo čim preje z delom pričeti.

Organizacija hišnih poslov Jugoslavije

Kakor lansko leto, tako tudi letos priredi podpisana organizacija tečaj za nemščino, ki bo trajal od oktobra do februarja 1935.

Vpisovanje v tečaj se vrši v nedeljo, dne 7., 14. in 21. oktobra t. l. in sicer od 4. do 5. ure popoldne v pisarni Strokovne komisije v Delavski zbornici (I. vhod, I. nadstropje, desno).

Opozarjamo vse članice in somišljenice, da se tudi letos vpišejo v tečaj, ker bo gotovo vsaki v korist. V nedeljo, dne 28. oktobra bi se vršila že prva učna ura, radi tega ne odlašajte in se čimpreje prijavite.

Odbor.

Po svetu

Francoska diplomacija beleži velik uspeh, t. j. vstop Sovjetske unije v Društvo narodov. Za njen sprejem je v Ženevi glasovalo 40 držav, proti 3 (Švica, Portugalska, Nizozemska), 7 se jih je pa vzdržalo glasovanja. Jugoslavija je kot članica Male antante tudi dala svoj glas za sprejem, čeprav ni v normalnih diplomatskih odnošajih s Sovjetsko unijo.

Na drugi strani pa se je francoski načrt za vzhodni pakt zlomil na ostrem odporu Nemčije in Poljske.

Opazna se nadalje italijanska prijaznost do Francije. To gre najbrž na rovaš kreditov, ki jih Italija nujno rabi. Francija ji daje koncesije v Afriki (vzhodni in južni) glede kolonij.

Nemško-francoski odnošaji so na zunaj zadosti pomirljivi. Hitler kar naprej povdarja svojo miroljubnost, najbrž tudi zaradi kreditov. Francozi čakajo dejanj in so zaenkrat odločno izjavili, da hočejo za svoje rudnike v Posaarju, tudi če po plebiscitu Posaarje pripade Nemčiji, odškodnino v zlatu.

Veliko razburjenje je prinesla vest o tajnem poljsko-nemškem bloku. — Poljski zunanji minister Beck je v Ženevi podal energično izjavo, da se Poljska ne bo več ozirala na mednarodne dogovore glede narodnih manjšin. — Pozneje jo je na odločni odpor velesil ublažil. — Poljska s svojo politiko bolj in bolj razburja Evropo.

Podunavska srednja Evropa naj bi po italijanskem načrtu sklenila zvezo, ki bi ji pripadali tudi Italija in Poljska in ki bi jamčila za avstrijsko neodvisnost.

Sklenjen je bil takozvani Baltski pakt, t. j. politična zveza Litve, Letonske in Estonke.

Notranja politika evropskih držav se razvija v smeri nadaljnega utrjevanja vladnih oblasti.

Nemčija nadaljuje s čiščenjem v SA- in SS-trupah, ki jih je od 2 milijonov zmanjšala na 300.000 in iz njih izločila vse leve elemente. Gospodarsko stanje ji narekuje zahtevo po večletnem popolnem moratoriju.

Avstrijski kancler Schuschnigg je bil v Rimu in pojde v Pariz. Baje dobi Avstrija posojilo. — Razpust Landbunda, preiskave v Heimwehru, aretacije narodnih socialistov in levičarjev so znak nemirnega ozračja. — V Bratislavi je bila med avstrijskimi emigranti sklenjena skupna socialistično-komunistična fronta.

Mussolini je uvedel čisto nove vzgojne metode z vojaško izobrazbo italijanske mladine, ki začne z 8. letom. — Zaradi znižanja mezd so delavci v Milanu in v drugih mestih priredili velike demonstracije, ki sta jih policija in vojaštvo z orožjem razgnala. Aretacije delavstva gredo v stotine.

Španija doživlja zopet nemirne čase. Splošna stavka v Madridu, odpor Baskov in Kataloncev ter razkrite priprave za levičarski prevrat, so zelo omajale vlado. Nacionalist Gil Robles ustanavlja svojo milico.

Bolgarska diktatura zasleduje z vso ostrostjo makedonstvujoče in skrbno pazi na komuniste, ki se pojavljajo zlasti tudi med vojaštvom v grški Makedoniji.

Grčija je doživela predčasno razvito oficirsko zaroto.

Madžarski predsednik Gömbös se pripravlja na oster boj proti legitimistom. V načrtu je nov volilni zakon, ki bo izključil od kandidature vse manjše stranke in od volilne pravice skoro eno tretjino prebivalstva in to predvsem delavstva. — Budimpeštanska policija z uspehom lovi in zapira komuniste.

Na svojem obisku v Beogradu je rumunski ministrski predsednik Tatarescu študiral jugoslovansko ustavo, ki naj služi novi rumunski ustavi za vzgled.

V Beogradu sta se vršili interparlamentarna konferenca za trgovino in gospodarska konferenca Male antante.

Rusko-japonski odnošaji nadalje razburjajo ves svet. Značilno je, da se Anglija nagiblje na japonsko stran in da je Amerika pospešila pomorsko oboroževanje ter poslala 48 izvidniških ladij v Pacifik, da pazijo na njene interese.